

Angst voor vuurwerk? En angst voor onweer en andere geluiden...

Angst voor vuurwerk Een gelukkig nieuwjaar?

Het einde van het jaar kan vaak gepaard gaan met ellende voor je huisdier: angst voor vuurwerk. Er bestaan natuurlijk tabletjes die dit euvel op korte termijn onderdrukken, maar dit verhelpt de angst niet op lange termijn. Beter is om tegelijk na te denken over oplossingen op lange termijn en zo tevens andere schrikreacties te voorkomen. Want laat ons eerlijk blijven: angstige dieren lijden!

Ik ben angstig en ik laat het merken

Angst voor vuurwerk (of geluidsfobieën in het algemeen) kan zich op verschillende manieren uiten: huilen, weggelopen, onzindelijkheid, destructief gedrag – vooral deuren moeten het ontgelden, omdat de dieren willen ontsnappen of zich ergens willen verstoppen.

Soms zijn de tekens minder duidelijk: grote pupillen, lage staart, oren plat, in een hoekje weggelopen, bibberen, hijgen, speekselen, niet willen eten, onrustig heen en weer lopen, niet graag meer naar buiten gaan voor een wandeling, of net wel naar buiten gaan en onbedaarlijk blaffen...

En soms zijn ze heel subtiel: smekken, gapen, zich veel uitschudden.

Er zijn verschillende geluidsprikkels die maken dat een dier bang is van vuurwerk: het knallen, het sissende geluid, het gieren. Ook de lichtflitsen dragen bij tot de stressreactie.

De schrik kan beperkt blijven tot één soort prikkel, maar het gevaar bestaat dat het dier gaat generaliseren. Geluiden waar hij eerst niet bang voor was, geven op den duur ook aanleiding tot hetzelfde angstig gedrag. Zo kan je dier angst ontwikkelen voor onweer of een voorbijrijdende brommer, een plotse knal, of zelfs het sissend geluid in de keuken als er vlees gebakken wordt, het openen van een fles spuitwater,...

Uiteindelijk kan het dier ook al tekenen van angst vertonen nog vóór de initiële prikkel waargenomen wordt (anticiperen).

Dergelijk probleem kan niet zomaar tijdens een kort telefoongesprek aangepakt worden. Maak een afspraak en praat erover met je dierenarts. Een degelijk gesprek gepaard met een gezondheidsonderzoek en eventueel bijkomende onderzoeken zijn noodzakelijk, ook om andere oorzaken van angst uit te sluiten. Een oudere hond die pas op latere leeftijd angst ontwikkelt, kan bijvoorbeeld ook hormonale stoornissen of een probleem ter hoogte van de hersenen hebben.

Een pilletje graag dokter

Op korte termijn of in noodsituaties kan een pilletje een oplossing bieden. Deze medicatie wordt best op voorhand uitgetest als de eigenaar thuis is.

Kalmerende medicatie op basis van acepromazine is hoe dan ook niet geschikt. Deze pillen hebben een kalmerend effect, zonder de angst te verhelpen. Het dier blijft de prikkels waarnemen, de angst blijft bestaan en kan zelfs erger worden. Bij sommige dieren kan er ook angstagressie ontstaan.

Een betere keuze zijn benzodiazepines omdat ze niet alleen kalmerend werken, maar ook de angst verminderen. Deze mogen echter niet bij agressieve dieren gebruikt worden. Ook leverpatiënten krijgen deze medicatie best niet. Katten die benzodiazepines krijgen, dienen binnen gehouden te worden omdat hun dieptezicht vermindert.

Gelukkig beschikken we over tal van mogelijkheden die aangepast zijn aan het individuele dier.

En als we nu eens een stapje verder gingen?

Een goede voorbereiding is zeer belangrijk als je je dier met zo weinig mogelijk angst en stress door het vuurwerk of onweer wil loodsen.

Er zijn maatregelen die op korte termijn werken voor lichte tot milde angsten. Hiermee kan je van start gaan een paar weken vooraleer het vuurwerk eraan komt. Het voornaamste is om een vluchtruimte voor je dier te creëren. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van feromonen, geurstofjes die voor ons niet waarneembaar zijn, maar wel een ontspannend effect hebben op uw dier. Meer uitleg vind je hieronder.

Wil je het helemaal goed doen, laat ons dan een drietal maand op voorhand beginnen, zodat we ervoor kunnen zorgen dat de angst geleidelijk uitdooft en je dier leert dat de situatie eigenlijk niet zo erg is. Plan tijdig een gedragsconsult in!

Een vluchtruimte creëren

Zorg ervoor dat het dier een speciale ruimte heeft waar het heen kan en waar het minder last heeft van de geluiden waarvoor hij angst heeft. Maak deze ruim vooraf zodat hij eraan

kan wennen. Leg regelmatig snoep of kauwbotjes in de schuilplaats. Oefen dit twee tot drie maal per dag. Zo zal hij de schuilplaats aangenaam vinden om naartoe te gaan.

Het geluid dempen is heel belangrijk! Houd er dan ook rekening mee dat sommige materialen op de plaats waar het dier zich bevindt geluid kunnen verder zetten of verergeren (bvb staal, pvc dak, ramen, plastic).

Soms heeft een hond al een favoriete ruimte in huis, die misschien enkel wat aangepast moet worden. Leg zoveel mogelijk dekens in de hoek waar de hond al zelf kruipt of die je zelf kiest. Hierin kan hij dan graven of zichzelf verbergen.

Bij deze dekens leg je ook een oud ongewassen kledingstuk van jezelf zodat de hond je geur heeft en zich comfortabel voelt door je indirecte aanwezigheid.

Je kan ook dekens over een tafel hangen, waaronder de hond kan kruipen of een hok voorzien met dekens erover. Dit zal mede het geluid dempen.

De vluchtruimte moet altijd toegankelijk zijn, ook als je niet thuis bent. Zorg er dus voor dat de deuren niet per ongeluk toe gaan zodat de hond niet meer in of uit de ruimte kan.

Installeer een speciale ontspannende verdamper in huis, zo dicht mogelijk bij of in de vluchtruimte. De verdamper moet 24 op 24 uur gebruikt worden. Doe dit liefst al enkele weken op voorhand. Deze verdamper en de speciaal daarvoor ontwikkelde etherische oliën zijn in onze praktijk te koop.

Als je op een bepaald moment vuurwerk (of onweer) verwacht, geef de hond dan een grote maaltijd met veel koolhydraten, op voorwaarde dat hij geen gevoelige maag of bepaalde spijsverteringsstoornissen heeft. Pasta, aardappelen of goed doorgekookte rijst zijn ideaal en zorgen ervoor dat het dier zich slaperig voelt. Zorg ook voor voldoende drinkwater.

Wanneer het geluid gaat beginnen

Neem je dier vooraf mee voor een extra lange wandeling. Geef hem een paar uur vooraf ook al afleiding: kauwstaaf, voederspelletjes (een gevulde Kong, of een gevulde Pipolino), bewegingsspelletjes voor katten.

Probeer het geluid vanuit de andere ruimten en zeker van buitenaf zoveel mogelijk te beperken en maak de kamer donker. Sluit de ramen, houd de gordijnen dicht en laat indien mogelijk de rolluiken neer.

Als de hond zich hier comfortabel bij voelt, kan je eventueel ook rustige muziek laten spelen.

Zorg vooreerst dat je hond zich in een veilige en afgesloten omgeving bevindt zodra het vuurwerk of onweer begint, zodat hij niet kan ontsnappen.

Het gedrag van de eigenaar is heel belangrijk wanneer het geluid van het vuurwerk begint. Maak je vooral niet kwaad. Dit veroorzaakt nog meer angst en stress. Negeer zelf het geluid en gedraag je net als anders, ontspannen met je normale routines (tv kijken, boekje lezen,

eten maken enzovoort). Probeer je dier af te leiden met een spelletje. Je met een andere hond zien spelen, kan de angstige hond motiveren om mee te doen.

Als je hond zeer angstig is en je kan hem niet afleiden, dan breng je hem onmiddellijk naar zijn schuilplaats en moedig je hem aan om daar te blijven, zonder te dwingen.

Forceer je dier niet! Laat hem gerust zijn strategie kiezen om om te gaan met de stress. Als dat betekent dat hij liever bij jou is, is dat prima! Neem hem bij je en aai hem om een rustige manier, zoals je anders zou doen.

Er werd lang beweerd dat troosten een bevestiging is van zijn angst en eigenlijk een soort beloning voor zijn gedrag. Vooreerst is angst een emotie en die kan niet versterkt worden. Je kan wel zijn strategie bijsturen. Bovendien is een te angstig dier toch niet meer in staat om op dat ogenblik iets zinvol te leren, hij is alleen bezig met 'overleven'. Het is dan beter om een veiligheidsanker te vormen voor het dier en hem het vertrouwen te geven dat je er bent voor hem, weliswaar zonder te overdrijven. Zodra de stress wat vermindert, kan je wel de intensiteit van je ondersteuning laten toenemen, bvb door een spel te beginnen.

En onze poezen?

De klachten zijn bij katten meestal minder spectaculair en worden dus ook vaker over het hoofd gezien. Een angstige kat zal zich eerder verstoppen dan te huilen of te vernielen.

Ook voor hen kan je enkele weken op voorhand een speciale verdamper installeren die ontspannend werkt. Deze zijn beschikbaar in onze praktijk.

Zorg ook hier voor een geluidsisolerende schuilplaats. Een poes kan zich bvb veiliger voelen door ergens in een kast te kruipen.

Zorg ervoor dat de poes binnen blijft, zodat ze niet kan vluchten en verloren raken.

Als het dier daarbij, naast een geluidsfobie, ook met andere angsten of gedragsproblemen kampt, is een goede begeleiding en opvolging noodzakelijk!